

Förvaltningsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av utlänningslagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av utlänningslagen (RP 133/2016 rd): Ärendet har remitterats till förvaltningsutskottet för betänkande och till grundlagsutskottet för utlåtande.

Utlåtande

Utlåtande har lämnats av

- grundlagsutskottet GrUU 48/2016 rd

Sakkunniga

Utskottet har hört

- överinspektör Mirkka Mykkänen, inrikesministeriet
- polisinspektör Joni Länsivuori, inrikesministeriet
- justitieombudsmannasekreterare Elina Castrén, Riksdagens justitieombudsmans kansli
- lagstiftningsråd Timo Makkonen, justitieministeriet
- socialråd Viveca Arrhenius, social- och hälsovårdsministeriet
- socialråd Marjo Malja, social- och hälsovårdsministeriet
- tingsdomare Jukka Jaakkola, Helsingfors tingsrätt
- diskrimineringsombudsman Kirsi Pimiä, Diskrimineringsombudsmannens byrå
- barnombudsman Tuomas Kurttila, Barnombudsmannens byrå
- överkommissarie Ari Jokinen, Polisstyrelsen
- resultatenhetschef Kimmo Lehto, Migrationsverket
- direktör Jari Kähkönen, förläggningen i Joutseno
- juridisk expert Susanna Mehtonen, Amnesty International Finländska sektionen rf
- chefsjurist Marjaana Laine, Flyktingrådgivningen rf
- juridisk rådgivare Jani Leino, Finlands Röda Kors.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- utrikesministeriet
- inrikesministeriet
- dataombudsmannens byrå
- Helsingfors stad

Betänkande FvUB 27/2016 rd

- Centralförbundet för Barnskydd.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att utlänningslagen ändras genom att bestämmelser om nya säkringsåtgärder som gäller boendeskyldighet och boendeskyldighet för barn fogas till lagen. En utlänningsperson som söker internationellt skydd ska enligt förslaget kunna åläggas att bo på en angiven förläggning och att anmäla sig på förläggningen en till fyra gånger per dygn, om det är nödvändigt för att utreda förutsättningarna för inresa eller vistelse i landet eller för att säkerställa avlägsnandet ur landet. Boendeskyldighet för barn ska enligt förslaget, när förutsättningarna för tagande i förvar uppfylls, kunna åläggas ett sådant barn utan vårdnadshavare som har fyllt 15 år, och har sökt internationellt skydd, och som fått ett sådant beslut om avlägsnande ur landet som, blivit verkställbart. Boendeskyldigheten för barn omfattar enligt förslaget utöver att barnet ska bo på förläggningen och anmäla sig på förläggningen dagligen även att barnet stannar på förläggningens område. Boendeskyldigheten för barn är avsedd som ett alternativ till tagande av barn i förvar, och de förfaranden som gäller tagande i förvar ska tillämpas i samband med skyldigheten. Boendeskyldigheten för barn kan vara högst två veckor och det ska vara möjligt att förlänga tiden med högst ytterligare en period på två veckor.

Åläggande av boendeskyldighet och boendeskyldighet för barn ska alltid förutsätta prövning från fall till fall. En person som ålagts boendeskyldighet kan enligt förslaget tillfälligt befrias från skyldigheten av vägande personliga skäl. Vid uppsåtlig underlåtenhet att iaktta skyldigheten kan personen dömas till böter.

Syftet med propositionen är att utveckla säkringsåtgärderna i fråga om personer som söker internationellt skydd, dels för att minska tagandet i förvar, dels för att göra asylförfarandet smidigare och för att säkerställa avlägsnandet ur landet av personer som fått avslag på sin ansökan. Syftet med de förslag som avser att göra asylförfarandet smidigare är också att ha beredskap för en eventuell plötslig ökning av antalet asylsökande.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Syftet med lagen

I propositionen föreslås det att utlänningslagen (301/2004) ändras genom att bestämmelser om nya säkringsåtgärder som gäller boendeskyldighet och boendeskyldighet för barn fogas till lagen. Syftet med säkringsåtgärderna är att underlätta antingen klarläggandet av förutsättningarna för en utlänningsinresa eller vistelse i landet eller avlägsnandet ur landet. Ett centralt syfte med propositionen är att minska tagandet i förvar.

En utlänningsperson som söker internationellt skydd ska enligt förslaget kunna åläggas att bo på en angiven förläggning och att anmäla sig på förläggningen med bestämda intervaller. Boendeskyld-

Betänkande FvUB 27/2016 rd

igheten är egentligen inte ett alternativ till tagande i förvar, eftersom villkoren för tagande i förvar inte behöver vara uppfyllda. Som en lindrigare begränsning av rörelsefriheten än tagande i förvar kan den dock i många fall vara en tillräcklig säkringsåtgärd för att säkerställa behoven i fråga om asylförfarandet eller verkställandet av avlägsnande ur landet. Användningen av den som ett lindrigare alternativ än tagande i förvar borde enligt propositionen övervägas särskilt i fråga om sökande som befinner sig i utsatt ställning.

Den föreslagna boendeskyldigheten för barn är ett alternativ till tagande av barn i förvar. Användningen av den kräver att förutsättningarna för tagande i förvar föreligger. Boendeskyldighet för barn ska i stället för tagande i förvar kunna åläggas ett sådant barn utan vårdnadshavare som har fyllt 15 år och har sökt internationellt skydd och som fått ett sådant beslut om avlägsnande ur landet som blivit verkställbart. Boendeskyldighet ska inte kunna åläggas barn under pågående asylförfarande, inte heller tagande i förvar. Boendeskyldigheten för barn innebär att barnet ska bo och anmäla sig på förläggningen och också stanna på förläggningens område. Boendeskyldigheten för barn som ett alternativ till tagande i förvar minskar tagandet av barn i åldern 15—17 år som saknar vårdnadshavare i förvar. Hänsyn till barnets bästa och särskilda behov till följd av utsatt ställning framhäver att alternativ till tagande i förvar kommer i första hand när det är fråga om barn.

Genom boendeskyldigheten försöker man också främja en smidig behandling av ansökningar om internationellt skydd. Antalet asylsökande ökade betydligt i Finland 2015 och då uppstod ett behov att utveckla säkringsåtgärderna, framför allt för att se till att asylförfarandet är smidigt och avlägsnande ur landet kan verkställas. En sökande som ålagts boendeskyldighet är lättare tillgänglig med tanke på behandlingen av ansökan, framför allt asylutredningen och asylsamtalet. Utskottet framhåller ändå att boendeskyldigheten med avseende på individen är en säkringsåtgärd som kan åläggas bara om villkoren enligt utlänningslagen är uppfyllda.

I anknytning till den ändring av utlänningslagen som gällde villkoren för tagande i förvar såg utskottet det som viktigt att inleda en dialog om alternativa säkringsåtgärder och fästa uppmärksamhet vid att dessa uppfyller syftet med säkringsåtgärderna enligt gällande lagstiftning (FvUB 56/2014 rd—RP 172/2014 rd).

Sammantaget sett anser utskottet att propositionen är behövlig och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslaget, men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

För att syftena med lagen ska fullföljas ser utskottet det som angeläget att fästa uppmärksamhet vid resurserna, personalutbildningen och säkerheten vid förläggningarna, så att dessa faktiskt har möjligheter att på tillbörligt sätt klara av sina uppgifter som beror på de nya säkringsåtgärderna.

Tagande i förvar ska komma i sista hand

Syftet med säkringsåtgärderna enligt utlänningslagen är att underlätta antingen klarläggandet av förutsättningarna för en utlännings inresa eller vistelse i landet eller avlägsnandet ur landet. Det utvidgade urvalet av säkringsåtgärder som myndigheterna förfogar över är avsett att minska behovet av tagande i förvar.

Betänkande FvUB 27/2016 rd

Grundlagsutskottet går i sitt utlåtande bland annat in på relationen mellan boendeskyldighet för barn och tagande av barn i förvar. Förutsättningarna för åläggande av boendeskyldighet för barn föreslås vara desamma som vid tagande av barn i förvar. Både tagandet i förvar och boendeskyldigheten för barn är frihetsberövanden. Ett barn som har ålagts boendeskyldighet ska enligt förslaget få röra sig fritt på förläggningens område. Graden av frihetsberövande är därför något lindrigare än vid tagande i förvar. I motiveringen till lagförslaget betonas enligt utskottet i anslutning till detta helt korrekt att tagande av barn i förvar alltid är en sistahandsåtgärd.

Att åtgärden ska komma i sista hand framgår emellertid inte av de föreslagna bestämmelserna, vilket är problematiskt med tanke på proportionalitetskravet, anser grundlagsutskottet. Det bör framgå av lagen att ett barn kan tas i förvar bara om en individuell bedömning visar att åläggande av boendeskyldighet för barn är en otillräcklig åtgärd. Ändringen är ett av de villkor som grundlagsutskottet anger för att lagförslaget ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Följaktligen föreslår förvaltningsutskottet på det sätt som framgår av detaljmotiveringen nedan för det första att uppbyggnaden av bestämmelserna om säkringsåtgärder ändras på så sätt att bestämmelsen om boendeskyldighet för barn (122 a § i propositionen) placeras efter paragrafen om boendeskyldighet och blir ny 120 b §. Bestämmelsens placering och alla bestämmelser om säkringsåtgärder i lagen får då en mer logisk uppbyggnad, eftersom lagen först anger de lindrigare säkringsåtgärderna (anmälningsskyldighet, andra skyldigheter – till exempel överlämnande av resedokument – och ställande av säkerhet) och sedan anger de föreslagna nya säkringsåtgärderna som är något stramare och till slut den åtgärd som kommer i sista hand, alltså tagande i förvar. Dessutom föreslår utskottet nedan att 122 § om tagande av barn i förvar kompletteras med en hänvisning som preciserar att ett barn kan tas i förvar bara om villkoren för boendeskyldighet för barn är uppfyllda och en individuell bedömning visar att åläggande av boendeskyldighet för barn är en otillräcklig åtgärd.

För tydlighetens skull påpekar utskottet att barn under 15 år som saknar vårdnadshavare inte alls får tas i förvar. Barn som fyllt 15 år och saknar vårdnadshavare får inte tas i förvar under asylprocessen. Tagande i förvar blir möjligt först när ett beslut om att barnet ska avlägsnas ur landet har blivit verkställbart. Ur myndigheternas synvinkel finns det fortfarande behov av en möjlighet till tagande i förvar, i synnerhet för att säkerställa avlägsnande ur landet. Lindrigare säkringsåtgärder än tagande i förvar räcker inte alltid till för att säkerställa avlägsnandet ur landet. De minderåriga som tas i förvar placeras vid förvarsenheten i Joutseno, som öppnades 2014, i lokaler som är planerade för barn, barnfamiljer och utsatta personer. Utskottet inskräpper att tagande av barn i förvar bör undvikas alltid när det är möjligt. Ibland är tagande i förvar det bästa sättet att se till att barnet inte försvinner eller faller offer för människohandel.

Dessutom hänvisar utskottet till lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel (746/2011), där 5 kap. föreskriver om företrädande av barn utan vårdnadshavare. I 39 § i den lagen föreskrivs det att för barn som söker internationellt skydd ska det utan dröjsmål utses en företrädare, om barnet befinner sig i Finland utan vårdnadshavare eller någon annan laglig företrädare.

Betänkande FvUB 27/2016 rd

Propositionens förhållande till direktiv

Mottagningsdirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/33/EU om normer för mottagande av personer som ansöker om internationellt skydd) anger vilka minimikrav som gäller för mottagningen av asylsökande. Enligt gällande artikel 7 i direktivet får de sökande röra sig fritt på värdmedlemsstatens territorium eller inom ett område som har anvisats dem av den. Enligt artikel 7.2 får medlemsstaterna i förekommande fall besluta om var den sökande ska bosätta sig, av hänsyn till allmänintresse, allmän ordning eller, om det är nödvändigt, för en skyndsam prövning och effektiv uppföljning av hans eller hennes ansökan om internationellt skydd.

Ett syfte med propositionen är att göra asylförfarandet smidigare över lag, men som sagt är det alltid ur individens synvinkel fråga om en säkringsåtgärd som enligt utlänningslagen får föreläggas bara om de generella villkoren för säkringsåtgärder är uppfyllda. En säkringsåtgärd ska i varje fall vara nödvändig och proportionell för att klarlägga förutsättningarna för en utlänningsinresa eller vistelse i landet, eller för att bereda eller säkerställa verkställigheten av ett beslut om att han eller hon ska avlägsnas ur landet eller annars för att övervaka att utlänningsen avlägsnar sig. Den föreslagna boendeskyldigheten får inte åläggas utifrån allmänintresse eller allmän ordning.

Enligt artikel 7.4 i mottagningsdirektivet ska en medlemsstat som föreskriver om möjlighet att bestämma en sökandes bosättningsort för att säkerställa en smidig behandling av ansökan också föreskriva om möjlighet att bevilja sökanden tillfälligt tillstånd att lämna bosättningsorten i fråga. Beslut ska fattas på individuell, objektiv och opartisk grund och avslag ska motiveras. Enligt propositionen får den som ålagts boendeskyldighet utan tillstånd lämna den förläggning där han eller hon förpliktats att bo. Föreslagna 120 a § 2 mom. gäller tillstånd att tillfälligt låta bli att anmäla sig. Det är alltså inte fråga om tillstånd att lämna bosättningsorten. Med anledning av grundlagsutskottets utlåtande föreslår förvaltningsutskottet på det sätt som närmare framgår av detaljmotiveringen nedan att bestämmelsen om hur många gånger man ska anmäla sig preciseras.

Mottagningsdirektivet tillämpas på boendeskyldigheten under asylförfarandet, alltså tills det att Migrationsverket har avslagit en ansökan om internationellt skydd och beslutet och det tillhörande beslutet om avlägsnande ur landet har vunnit laga kraft eller att fullföljdsdomstolen har förkastat besvären och beslutet därmed har blivit verkställbart i enlighet med förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Återvändandedirektivet (Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna) blir tillämpligt när beslutet har blivit slutgiltigt enligt nationell rätt. Med slutgiltigt avses att beslutet blir verkställbart. Återvändandedirektivet tillämpas därefter på boendeskyldigheten. Återvändandedirektivet är relevant också i fråga om boendeskyldigheten för barn, eftersom boendeskyldighet för barn får åläggas barn som har fyllt 15 år och som har sökt internationellt skydd och som fått ett sådant beslut om avlägsnande ur landet som blivit verkställbart.

När det gäller skolgång för minderåriga påpekar utskottet att artikel 14 i mottagningsdirektivet föreskriver att medlemsstaten ska bevilja underåriga sökande tillträde till utbildningssystemet på liknande villkor som de egna medborgarna, så länge som en utvisningsåtgärd mot dem inte har verkställts. Enligt artikel 14 i återvändandedirektivet ska medlemsstaterna se till att man i den ut-

Betänkande FvUB 27/2016 rd

sträckning det är möjligt beaktar principen att underåriga ska få tillträde till det grundläggande utbildningsväsendet beroende på vistelsens längd till exempel under den tid då avlägsnandet ur landet har skjutits fram med hänsyn till särdragen i det enskilda fallet.

DETALJMOTIVERING

117 a §. Allmänna förutsättningar för bestämmande av säkringsåtgärder. I paragrafen föreskrivs om allmänna förutsättningar för bestämmande av säkringsåtgärder enligt utlänningslagen. En säkringsåtgärd ska vara nödvändig för att klarlägga förutsättningarna för en utlänningsinresa eller vistelse i landet, eller för att bereda eller säkerställa verkställigheten av ett beslut om att han eller hon ska avlägsnas ur landet eller annars för att övervaka att utlänningen avlägsnar sig.

Förutsättningarna i paragrafen gäller alltså bland annat åläggande av boendeskyldighet. Enligt det föreslagna tilläggskriteriet i 120 a § får boendeskyldighet ändå åläggas personer som sökt internationellt skydd bara om de säkringsåtgärder som avses i 118–120 § inte är tillräckliga. Det föreslagna kriteriet i utlänningslagens 120 a § om att lindrigare säkringsåtgärder ska vara otillräckliga hänför sig till kravet på proportionalitet, som ingår i de allmänna förutsättningarna för begränsning av de grundläggande rättigheterna. Vid bestämmandet av säkringsåtgärder ska man dessutom tillämpa utlänningslagens 5 §, där det sägs att utlänningarnas rättigheter inte får begränsas mer än vad som är nödvändigt, och de rättsprinciper inom förvaltningen som anges i 6 § i förvaltningslagen (434/2003).

I det nu aktuella regleringssammanhanget framhåller grundlagsutskottet särskilt att begränsningar av rörelsefriheten och den personliga friheten i varje enskilt fall inte bara ska vara nödvändiga utan också stå i rätt proportion till det mål som eftersträvas. Detta accentueras ytterligare av att flera av säkringsåtgärderna i utlänningslagens 7 kap. delvis överlappar varandra när det gäller förutsättningarna för att bestämma om åtgärden. Därför bör 117 a § om allmänna förutsättningar för bestämmande av säkringsåtgärder kompletteras genom att man nämner att säkringsåtgärderna ska vara proportionerliga. Ändringen är ett villkor för att lagen ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med hänvisning till grundlagsutskottets utlåtande föreslår förvaltningsutskottet att *1 mom.* kompletteras med ett villkor att säkringsåtgärden ska vara proportionerlig.

120 a §. Boendeskyldighet. Enligt *1 mom.* kan en utlänning som sökt internationellt skydd åläggas att bo på en angiven förläggning och att anmäla sig på förläggningen en till fyra gånger per dygn, om villkoren i lagen är uppfyllda.

Skyldigheten att bo på en angiven förläggning utgör enligt grundlagsutskottet en begränsning av rörelsefriheten och bör granskas utifrån de allmänna förutsättningarna för begränsning av de grundläggande fri- och rättigheterna. När man beaktar skyldigheten att anmäla sig på förläggningen upp till fyra gånger per dygn, kan effekterna av boendeskyldigheten bli så stora att säkringsåtgärden de facto närmar sig frihetsberövande.

Betänkande FvUB 27/2016 rd

Med tanke på kravet på att begränsningar i de grundläggande rättigheterna ska vara exakta, noga avgränsade och proportionerliga är det inte oproblemiskt att det i lagen inte föreskrivs om vilka kriterier som ska beaktas när man beslutar om hur många gånger om dagen utlänningen ska anmäla sig på förläggningen. Eftersom flera myndigheter är behöriga att bestämma om boendeskyldighet, finns det enligt grundlagsutskottet också risk för en oenhetlig myndighetspraxis. Lagens 120 a § bör kompletteras med bestämmelser om kriterier utifrån vilka man beslutar om hur många gånger om dagen en person ska anmäla sig på förläggningen. Kriterierna ska vara godtagbara med tanke på de grundläggande rättigheterna.

Förvaltningsutskottet påpekar att varken propositionsmotiven eller grundlagsutskottets utlåtande anger vilka faktorer som ska ligga till grund för beslutet om hur många gånger personen ska anmäla sig. Enligt utredning är det svårt att i lagen ha en förteckning över vilka faktorer som ska ligga till grund för beslutet, eftersom det alltid ska vara beroende av individuell bedömning och prövning hur många gånger personen ska anmäla sig på grundval av den anmälningsskyldighet som ingår i boendeskyldigheten. Utskottet anser ändå det befogat att bestämmelsen kompletteras och föreslår att det till 1 mom. fogas en bestämmelse om att det vid beslutet om hur många gånger en person ska anmäla sig ska göras en individuell bedömning för att se till att rättigheterna för den som ålagts boendeskyldighet inte begränsas mer än nödvändigt och att syftet med säkringsåtgärden fullföljs. Bestämmelsen understryker att proportionalitetsprincipen ska följas.

Enligt förvaltningsutskottets uppfattning kan anmälan en gång om dagen vara möjlig till exempel om den som ålagts boendeskyldighet är en person som kan samarbeta med myndigheterna och regelbundet arbetar eller går i skola. Hur många gånger en person som ålagts boendeskyldighet ska anmäla sig kan också påverkas av om han eller hon deltar i rehabilitering eller har en vårdrelation. Om det utifrån den individuella bedömningen är nödvändigt att se till att personen är anträffbar i tillräcklig utsträckning för att syftet med säkringsåtgärden ska fullföljas till exempel i det skede då personen avlägsnas ur landet, kan en maximal anmälningsskyldighet behöva bestämmas, alltså anmälan fyra gånger om dagen. Den myndighet som har förelagt säkringsåtgärden ska efter att ha hört förläggningens föreståndare enligt lagen kunna bevilja personen tillstånd att av vägande personliga skäl tillfälligt låta bli att anmäla sig.

I propositionen föreslås det inga bestämmelser om boendeskyldighetens maximilängd. På boendeskyldigheten tillämpas emellertid utlänningslagens 117 a §, enligt vilken säkringsåtgärden gäller tills förutsättningarna för inresa eller vistelse i landet har klarlagts, tills ett beslut som gäller avlägsnande ur landet har verkställts eller tills behandlingen av ärendet annars har avslutats. När säkringsåtgärden inte längre är nödvändig för att säkerställa beslutsfattandet eller verkställigheten, ska det omedelbart bestämmas att den ska upphöra.

Enligt grundlagsutskottets utlåtande innebär boendeskyldigheten en begränsning av rörelsefriheten. Av betydelse med tanke på begränsningens proportionalitet är att det inte föreslås någon exakt maximilängd för boendeskyldigheten. Trots att boendeskyldighetens längd begränsas av den allmänna bestämmelsen i utlänningslagens 117 a §, bör lagen kompletteras med bestämmelser om en maximilängd. Ändringen är ett villkor för att lagförslaget ska kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Enligt grundlagsutskottet kan maximilängden vara något längre än maximitiden för tagande i förvar enligt utlänningslagens 127 §.

Betänkande FvUB 27/2016 rd

Enligt 127 § i utlänningslagen ska den som har tagits i förvar frigges senast sex månader efter det att beslutet om tagande i förvar fattats. Tiden för hållande i förvar får emellertid vara längre än detta, men dock inte överskrida 12 månader, om den som tagits i förvar inte samarbetar för att tillbakasändningen ska kunna genomföras eller sådana handlingar som behövs för tillbakasändningen inte fås från ett tredjeland och verkställigheten av avlägsnandet ur landet fördröjs av denna orsak. Förvaltningsutskottet bedömer att 14 månader kan betraktas som en proportionell maximitid för boendeskyldigheten. Det är två månader längre än den maximala tiden för hållande i förvar. Utskottet föreslår att en bestämmelse om detta fogas till paragrafen i ett *nytt 2 mom.*, varvid föreslagna 120 a § 2—4 mom. i propositionen blir 3—5 mom.

Av propositionsmotiven framgår att också minderåriga kan åläggas boendeskyldighet. Utöver förutsättningarna för att ålägga boendeskyldighet blir en rad andra bestämmelser tillämpliga här, nämligen 117 a § om allmänna förutsättningar för bestämmande av säkringsåtgärder, inbegripet kravet på nödvändighet och proportionalitet, 5 § om respekterande av utlänningsrättigheter, som också tillämpas på myndiga personer, och framför allt 6 § om tillämpning av lagen på minderåriga, där det föreskrivs om hänsyn till barnets bästa och omständigheter som hänför sig till barnets utveckling och hälsa, hörande av barnet och behandling av ärendet i brådska ordning. I 5 kap. i lagen om mottagande av personer som söker internationellt skydd och om identifiering av och hjälp till offer för människohandel föreskrivs det om företrädande av barn utan vårdnadshavare.

120 b §. Boendeskyldighet för barn. I enlighet med det som sägs i den allmänna motiveringen föreslår förvaltningsutskottet att bestämmelsen om boendeskyldighet för barn (122 a §) placeras efter paragrafen om boendeskyldighet i en ny 120 b§, varvid den i propositionen föreslagna 122 a § stryks. Av samma orsak bör också lagens *ingress* ändras.

Boendeskyldigheten för barn innebär en skyldighet att vistas på en angiven förläggnings område och anmäla sig på förläggningen en till fyra gånger per dygn. Boendeskyldighet för barn får bara åläggas ett sådant barn utan vårdnadshavare som är mellan 15 och 17 år och som har fått ett negativt asylbeslut och ett verkställbart beslut om avlägsnande ur landet.

Grundlagsutskottet konstaterar att med hänsyn till frihetsbegränsningens längd och grad och de hinder för sociala relationer som den medför ska boendeskyldigheten för barn betraktas som frihetsberövande enligt 7 § 3 mom. i grundlagen. Den bedömningen görs också i propositionen. Med tanke på kravet på att begränsningar i de grundläggande rättigheterna ska vara exakta, noga avgränsade och proportionerliga är det inte oproblemiskt att det i lagen inte föreskrivs om vilka kriterier som ska beaktas när man beslutar om hur många gånger om dagen ett barn ska anmäla sig på förläggningen. Eftersom flera myndigheter är behöriga att bestämma om boendeskyldighet, finns det enligt grundlagsutskottet också risk för en oenhetlig myndighetspraxis. Grundlagsutskottet anser att paragrafen om boendeskyldighet för barn bör kompletteras med bestämmelser om kriterier utifrån vilka man beslutar om hur många gånger om dagen en person ska anmäla sig på förläggningen. Kriterierna ska vara godtagbara med tanke på de grundläggande rättigheterna.

Förvaltningsutskottet konstaterar att det i fråga om boendeskyldigheten för barn också är svårt att i lagen ha en förteckning över vilka faktorer som ska ligga till grund för beslutet, eftersom det också i fråga om barn alltid ska vara beroende av individuell bedömning och prövning hur många

Betänkande FvUB 27/2016 rd

gångerna personen ska anmäla sig på grundval av den anmälningsskyldighet som ingår i boendeskyldigheten. Utskottet menar dock att bestämmelsen måste preciseras och föreslår att det till 1 mom. fogas en motsvarande bestämmelse som till 120 a § 1 mom. om boendeskyldighet.

Utskottets förslag understryker att proportionalitetsprincipen ska följas. Vid beslut om hur många gånger barnet ska anmäla sig ska det genom individuell bedömning säkerställas att rättigheterna för det barn som ålagts boendeskyldighet inte begränsas mer än vad som är nödvändigt och även att syftet med säkringsåtgärden, dvs. avlägsnande ur landet, kan uppnås. Enligt förvaltningsutskottets uppfattning kan anmälan en gång om dagen vara möjlig till exempel om det barn som ålagts boendeskyldighet kan samarbeta med myndigheterna. Om det utifrån en individuell bedömning är nödvändigt att säkerställa att barnet är anträffbart och att syftet med säkringsåtgärden, dvs. avlägsnande ur landet, kan uppnås, kan det finnas anledning att ålägga barnet skyldighet att anmäla sig fyra gånger per dag. Den myndighet som har beslutat om säkringsåtgärden kan dock efter att ha hört förläggningens föreståndare bevilja barnet tillstånd att av vägande personliga skäl tillfälligt avlägsna sig från förläggningens område.

Dessutom måste hänvisningen till 120 a § 3 och 4 mom. i 1 mom. ändras till 4 och 5 mom. till följd av utskottets förslag till nytt 2 mom. i 120 a §.

Enligt 122 a §:n 3 mom. i lagförslaget får boendeskyldigheten för barn pågå i högst två veckor. Boendeskyldigheten för barn kan också förlängas högst två veckor, om det är nödvändigt för att trygga verkställigheten av avlägsnandet ur landet. Enligt den gällande 122 § i utlänningslagen ska ett barn som saknar vårdnadshavare och som tagits i förvar frigges senast 72 timmar efter det att barnet togs i förvar. Av särskilda skäl kan tiden i förvar förlängas med högst 72 timmar.

Grundlagsutskottet noterar att den föreslagna maximitiden för boendeskyldigheten för barn är mer än fyra gånger så lång som maximitiden för tagande i förvar. Maximitiden motiveras i propositionen främst med att konstatera att boendeskyldigheten är ett lindrigare frihetsberövande än tagande i förvar. Enligt uppgifter till grundlagsutskottet hänför sig den föreslagna längden på boendeskyldigheten för barn till den tid som krävs för myndighetsförfaranden för avlägsnande ur landet.

Enligt artikel 3 i konventionen om barnets rättigheter ska barnets bästa komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barn. Också i 6 § i utlänningslagen sägs det att i beslutsfattande som gäller ett barn ska det fästas särskild uppmärksamhet vid barnets bästa samt vid omständigheter som hänför sig till barnets utveckling och hälsa. Enligt artikel 37 i konventionen om barnets rättigheter får frihetsberövande av ett barn endast användas som en sista utväg och för kortast lämpliga tid.

Boendeskyldigheten för barn är ett frihetsberövande av något lindrigare grad än tagande i förvar. Det kan enligt grundlagsutskottet ha betydelse när man bedömer säkringsåtgärdens maximilängd. När man beaktar att frihetsberövande av barn endast ska användas som en sista utväg, målet att boendeskyldigheten för barn ska vara ett alternativ till tagande i förvar och motiveringen till boendeskyldighetens längd anser grundlagsutskottet ändå att den föreslagna maximilängden är problematisk med tanke på proportionalitetskravet. För att lagen ska kunna behandlas i vanlig

Betänkande FvUB 27/2016 rd

lagstiftningsordning måste maximilängden förkortas så att den står i bättre proportion till maximitiden för tagande i förvar.

Förvaltningsutskottet har, utifrån uppgifter från polisen, informerats om att den tid som krävs för avlägsna ur landet varierar från fall till fall, och två veckor har inte alltid räckt. I likhet med grundlagsutskottet menar utskottet likväl att maximitiden för boendeskyldigheten för barn inte kan anses vara proportionell i förhållande till maximitiden för tagande i förvar. Förvaltningsutskottet föreslår att maximitiden för boendeskyldigheten för barn i 3 mom. i den nya 120 b § förkortas till hälften av det som föreslås i propositionen, dvs. att barnet ska frigges senast en vecka från det att boendeskyldigheten inträdde. Boendeskyldigheten för barn kan förlängas högst en vecka, om det är nödvändigt för att trygga verkställigheten av avlägsnandet ur landet. Vidare påpekar förvaltningsutskottet att det i 117 a § i utlänningslagen föreskrivs att det omedelbart ska bestämmas att en säkringsåtgärd ska upphöra, när den inte längre är nödvändig för att säkerställa syftet med den.

122 §. Tagande av barn i förvar. I enlighet med det som sägs i den allmänna motiveringen och med hänvisning till grundlagsutskottets utlåtande föreslår förvaltningsutskottet att hänvisningen till 118—120 a § ändras till 118—120 b § i 1 mom. 1 punkten, varigenom hänvisningen också täcker boendeskyldigheten för barn. Därigenom preciseras att ett barn kan tas i förvar bara om villkoren för boendeskyldigheten för barn är uppfyllda och en individuell bedömning visar att åläggande av boendeskyldighet för barn är en otillräcklig åtgärd.

124 §. Anmälan om förvar och domstolsbehandling. Enligt 2 mom. ska ärenden som gäller boendeskyldighet för barn tas upp i tingsrätten utan dröjsmål och senast inom fyra dygn från det att boendeskyldigheten inträdde. Förvaltningsutskottet konstaterar att till följd av den föreslagna ändringen måste boendeskyldigheten för barn nämnas också i 1 mom., som inte tas upp i propositionen. Bestämmelserna i momentet gäller anmälan till tingsrätten. Utskottet föreslår att 1 mom. kompletteras på behövligt sätt. Det måste också beaktas i lagens *ingress*.

Vidare måste hänvisningen i 2 mom. till 122 a § om boendeskyldighet för barn ändras så att den hänvisar till nya 120 b §.

Enligt föreslagna 124 § 2 mom. ska tidsfristen iakttas oberoende av veckodag. Det betyder att de fyra dygnen kan uppnås under veckoslut eller helgdagar. Det är alltså möjligt att ett ärende måste behandlas som jourärende utanför normal tjänstetid. I propositionsmotiven behandlas i detta sammanhang inte justitieministeriets förordning om ändring av justitieministeriets förordning om handläggning av häktningsärenden och andra brådskande ärenden vid tingsrätter i vissa fall (953/2013). Enligt förvaltningsutskottet kan den föreslagna ändringen i utlänningslagen föranleda en justering av den förordningen.

126 §. Tingsrättens beslut. Enligt detaljmotiveringen i propositionen föreslås en teknisk korrigering i 2 mom.. Bestämmelsen går ut på att om tingsrätten bestämmer att den som har tagits i förvar fortfarande ska hållas i förvar, ska det bestämmas att han eller hon ska förpassas till en förvarsenhet eller i exceptionella fall till polisens häkteslokaler. I den gällande lagen hänvisas felaktigt till 123 §, som gäller beslut om tagande i förvar, då det borde hänvisas till 1 eller 2 mom. i 123 a §, som gäller placering av utlänningar som tagits i förvar. Lagförslaget i propositionen hänvisar

Betänkande FvUB 27/2016 rd

felaktigt till 123 a § 2 och 3 mom. Utskottet föreslår att bestämmelsen korrigeras enligt propositionsmotiven.

185 §. Utlänningsförseelse. Utskottet föreslår att hänvisningen i 1 mom. 3 punkten till 122 a § om boendeskyldighet för barn ändras så att den hänvisar till nya 120 b §.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Förvaltningsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 133/2016 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av utlänningslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i utlänningslagen (301/2004) 117 a § 1 mom., 121 a §, 122 § 1 mom., 124 § 1 och 2 mom., 126 § 2 mom., 185 § 1 mom. och 208 § 1 mom., av dem 117 a § 1 mom. och 124 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 813/2015, 121 a § sådan den lyder i lag 1214/2013, 122 § 1 mom. sådant det lyder i lagarna 813/2015 och 291/2016, 185 § 1 mom. sådant det lyder i lag 631/2011 och 208 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1341/2014, samt
fogas till lagen en ny 120 a och en ny 120 b § som följer:

117 a §

Allmänna förutsättningar för bestämmande av säkringsåtgärder

Säkringsåtgärder som avses i 118—122 a § kan vidtas mot en utlänning, om det är nödvändigt och proportionerligt

- 1) för att klarlägga förutsättningarna för hans eller hennes inresa eller vistelse i landet, eller
 - 2) för att bereda eller säkerställa verkställigheten av ett beslut om att han eller hon ska avlägsnas ur landet eller annars för att övervaka att utlänningen avlägsnar sig.
- _____

Betänkande FvUB 27/2016 rd

120 a §

Boendeskyldighet

Om de säkringsåtgärder som avses i 118—120 § inte är tillräckliga, får en utlänning som sökt internationellt skydd åläggas att bo på en angiven förläggning och att anmäla sig på förläggningen en till fyra gånger per dygn. När beslutet om hur många gånger den som ålagts boendeskyldighet ska anmäla sig fattas ska det utifrån en individuell bedömning säkerställas att personens rättigheter inte begränsas mer än nödvändigt och att syftet med säkringsåtgärden fullföljs.

Boendeskyldigheten ska gälla i högst 14 månader från det att den inträdde. (Nytt 2 mom.)

Den myndighet som beslutat om säkringsåtgärden kan efter att ha hört förläggningsens föreståndare bevilja en utlänning som ålagts att bo på förläggningen tillstånd att av vägande personliga skäl tillfälligt låta bli att anmäla sig.

Om en utlänning som har ålagts att bo på en förläggning inte iakttar sin boendeskyldighet, ska förläggningen omedelbart underrätta den myndighet som meddelat åläggandet om försummelsen av skyldigheten.

På en person som hör till den personal på förläggningen som övervakar att boendeskyldigheten fullgörs tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

120 b § (122 a § i RP)

Boendeskyldighet för barn

Om förutsättningarna för tagande av barn i förvar enligt 122 § 1 mom. föreligger, kan ett sådant barn utan vårdnadshavare som har fyllt 15 år och har sökt internationellt skydd, och som fått ett sådant beslut om avlägsnande ur landet som blivit verkställbart, i stället för att tas i förvar åläggas att bo på en angiven förläggning och att anmäla sig på förläggningen en till fyra gånger per dygn. När beslutet om hur många gånger den som ålagts boendeskyldighet ska anmäla sig fattas ska det utifrån en individuell bedömning säkerställas att personens rättigheter inte begränsas mer än nödvändigt och att syftet med säkringsåtgärden fullföljs. På förläggningen och dess personal tillämpas 120 a § 4 och 5 mom.

Ett barn som ålagts boendeskyldighet för barn ska vistas på förläggningsens område. Den myndighet som har beslutat om säkringsåtgärden kan efter att ha hört förläggningsens föreståndare bevilja barnet tillstånd att av vägande personliga skäl tillfälligt avlägsna sig från förläggningsens område.

Barnet ska friges senast en vecka från det att boendeskyldigheten inträdde. Boendeskyldigheten för barn kan förlängas högst en vecka, om det är nödvändigt för att trygga verkställigheten av avlägsnandet ur landet.

Om ett barn inte iakttar boendeskyldigheten, kan barnet tas i förvar om förutsättningarna enligt 122 § 1 och 3 mom. fortfarande föreligger.

På åläggande av boendeskyldighet för barn tillämpas de förfaranden som föreskrivs i fråga om beslut om tagande i förvar och domstolsbehandling.

Betänkande FvUB 27/2016 rd

121 a §

Risk för avvikande

Risk för avvikande kan föreligga om en säkringsåtgärd enligt 118—120 a § har tillämpats, men den har varit otillräcklig, eller om en utlänning har bytt bostadsort utan att ha meddelat myndigheterna sin kontaktinformation. Risken för avvikande ska bedömas med hänsyn till personens sammantagna situation.

122 §

Tagande av barn i förvar

För att ett barn ska få tas i förvar måste

- 1) den förutsättning för tagande i förvar som avses i 121 § 1 mom. föreligga och de säkringsåtgärder som avses i 118—120 b § utifrån en individuell bedömning ha konstaterats vara otillräckliga och tagande i förvar konstaterats vara nödvändigt som en sista utväg,
 - 2) barnet ha hörts i enlighet med 6 § 2 mom. innan beslutet fattas, och
 - 3) en socialarbetare i tjänsteförhållande som förordnats av det organ som svarar för socialvården ha getts tillfälle att bli hörd.
- — — — —

122 a §

Boendeskyldighet för barn

Om förutsättningarna för tagande av barn i förvar enligt 122 § 1 mom. föreligger, kan ett sådant barn utan vårdnadshavare som har fyllt 15 år och har sökt internationellt skydd, och som fått ett sådant beslut om avlägsnande ur landet som blivit verkställbart, i stället för att tas i förvar åläggas att bo på en angiven förläggning och att anmäla sig på förläggningen en till fyra gånger per dygn. På förläggningen och dess personal tillämpas 120 a § 3—4 mom.

Ett barn som ålagts boendeskyldighet för barn ska vistas på förläggningens område. Den myndighet som har beslutat om säkringsåtgärden kan efter att ha hört förläggningens föreståndare bevilja barnet tillstånd att av vägande personliga skäl tillfälligt avlägsna sig från förläggningens område.

Barnet ska friges senast två veckor från det att boendeskyldigheten inträdde. Boendeskyldigheten för barn kan förlängas högst två veckor, om det är nödvändigt för att trygga verkställigheten av avlägsnandet ur landet.

Om ett barn inte iakttar boendeskyldigheten, kan barnet tas i förvar om förutsättningarna enligt 122 § 1 och 3 mom. fortfarande föreligger.

På åläggande av boendeskyldighet för barn tillämpas de förfaranden som föreskrivs i fråga om beslut om tagande i förvar och domstolsbehandling.

Betänkande FvUB 27/2016 rd

124 §

Anmälan om förvar och domstolsbehandling

Den tjänsteman som har beslutat om tagande i förvar, placering undantagsvis enligt 123 a § 2 mom. och boendeskyldighet för barn ska utan dröjsmål och senast dagen efter tagandet i förvar eller boendeskyldighetens inträde anmäla saken till tingsrätten på den ort där utlänningen hålls i förvar, eller i brådsakande fall till någon annan tingsrätt enligt vad som föreskrivs närmare genom förordning av justitieministeriet. Anmälan kan göras per telefon eller elektroniskt. En anmälan som gjorts per telefon ska utan dröjsmål lämnas till tingsrätten i skriftlig form.

Ett ärende som gäller tagande i förvar, placering undantagsvis enligt 123 a § 2 mom. 1 punkten eller boendeskyldighet för barn enligt 120 b § ska tas upp i tingsrätten utan dröjsmål och senast inom fyra dygn från det att personen togs i förvar eller boendeskyldigheten inträdde. I de fall som avses i 123 a § 2 mom. 2 punkten samt när det är fråga om ett ärende som gäller tagande av ett barn utan vårdnadshavare i förvar ska ärendet tas upp utan dröjsmål och senast ett dygn efter anmälan.

126 §

Tingsrättens beslut

Om tingsrätten bestämmer att den som har tagits i förvar fortfarande ska hållas i förvar, ska det bestämmas att han eller hon ska förpassas till en plats som avses i 123 a § 1 eller 2 mom. Om det inte längre finns förutsättningar för att hålla utlänningen kvar på en plats där häktade förvaras, ska tingsrätten bestämma att utlänningen ska sändas tillbaka till förvarslokalen för utlänningar.

185 §

Utlänningsförseelse

En utlänning som uppsåtligen

1) vistas i landet utan det resedokument, visum eller uppehållstillstånd som krävs eller som underlåter att fullgöra sin skyldighet att registrera sin vistelse eller ansöka om uppehållstillståndskort, uppehållskort eller permanent uppehållskort,

2) olovligt utför förvärvsarbete eller bedriver näring,

3) försummar att fullgöra anmäningsskyldighet enligt 118 § eller någon annan skyldighet enligt 119 § eller att iaktta boendeskyldighet enligt 120 a §, boendeskyldighet för barn enligt 120 b § eller en sådan kallelse att infinna sig för att lämna upplysningar om sin vistelse som utfärdats med stöd av 130 §, eller

4) reser in i landet trots att han eller hon meddelats inreseförbud av skäl som anknyter till allmän ordning, allmän säkerhet eller folkhälsan,

ska för utlänningsförseelse dömas till böter.

Betänkande FvUB 27/2016 rd

208 §

Information till diskrimineringsombudsmannen

Diskrimineringsombudsmannen ska informeras om de beslut enligt denna lag som gäller beviljande av uppehållstillstånd på grund av internationellt skydd eller tillfälligt skydd, avvisning eller utvisning av en utlänning eller nekad inresa. Diskrimineringsombudsmannen ska också utan dröjsmål informeras om beslut om tagande i förvar av en utlänning och beslut om boendeskyldighet för barn. På ombudsmannens begäran ska denne också informeras om andra beslut enligt denna lag och ges de uppgifter som behövs för att övervaka verkställigheten av avlägsnanden ur landet enligt 152 b §.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors 9.12.2016

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Juho Eerola saf
vice ordförande Timo V. Korhonen cent
medlem Anders Adlercreutz sv
medlem Antti Häkkänen saml
medlem Mika Kari sd
medlem Elsi Katainen cent
medlem Kari Kulmala saf
medlem Antti Kurvinen cent
medlem Mikko Kärnä cent
medlem Sirpa Paatero sd
medlem Olli-Poika Parviainen gröna
medlem Juha Pylväs cent
medlem Joona Räsänen sd
medlem Matti Semi vänst
medlem Mari-Leena Talvitie saml.

Sekreterare var

utskottsråd Minna-Liisa Rinne.

Betänkande FvUB 27/2016 rd
Reservation

RESERVATION

Motivering

Allmänt

Propositionens syfte att minska tagande i förvar är motiverat eftersom det handlar om en åtgärd som starkt begränsar de grundläggande fri- och rättigheterna.

Som en följd av regeringens förslag till lagändringar skulle dock asylsökande berövas de grundläggande fri- och rättigheter som tillkommer dem, förläggningarnas arbetsmängd skulle öka och kostnaderna av asylsökande skulle öka.

Såsom det framgår av Flyktingrådgivningens yttrande, uppfyller propositionen inte heller kraven på exakthet, noggrann avgränsning och förutsägbarhet som är villkoren för att begränsa de grundläggande och mänskliga rättigheterna. Propositionen är i många avseenden oklar och svåröverskådlig. Propositionen beaktar inte på behörigt sätt EU-lagstiftningen och särskilt inte åliggandena enligt det så kallade mottagningsdirektivet och återvändandedirektivet. Det saknas tillräckligt detaljerade bestämmelser om boendeskyldigheten i termer av grunder, utfärdande, upphörande och övervakning samt avvikelse från anmälningsskyldigheten.

Boendeskyldighet

Boendeskyldigheten kan stödjas endast som ett genuint alternativ till tagande i förvar. Som diskrimineringsombudsmannen konstaterar i sitt yttrande lämnas sökandet av alternativ till tagande i förvar dock i bakgrunden i lagförslaget och verkliga syften är att effektivisera myndighetsförfarande, säkerställa avlägsnande ur landet och beredskap för ett eventuellt ökat antal asylsökande.

Som Flyktingrådgivningen säger i sitt utlåtande är den föreslagna boendeskyldigheten en begränsning av rörelsefriheten som i kombination med skyldigheten att anmäla sig upp till fyra gånger per dygn i själva verket innebär ingrepp i den personliga friheten och minst en situation som liknar frihetsberövande.

Om boendeskyldigheten godkänns i den föreslagna formen bör det föreskrivas om samma villkor, övervakning och rättsmedel som för tagande i förvar. För boendeskyldigheten bör det också framställas en maximal tid som får vara högst densamma som den maximala tiden för tagande i förvar enligt 127 § i utlänningslagen.

Det bör noteras att boendeskyldighet i kombination med ytterst tät anmälningsskyldighet i praktiken liknar hemarrest och egentligt tagande i förvar. Begränsningen i en persons rörelsefrihet är betydande särskilt i fråga om avsides belägna förläggningar som det i praktiken inte går att lämna mellan anmälningarna. I så fall kan det egentligen handla om tagande i förvar.

Betänkande FvUB 27/2016 rd

Reservation

Tagande av barn i förvar

I propositionen finns inskrivet att det fortfarande finns ett klart behov av tagande i förvar enligt utlänningslagen även i fråga om barn. Det har inte framställts några som helst sakliga grunder för detta påstående. Tagande i förvar har i talrika undersökningar konstaterats vara till skada för barn. Finland har redan fått kritik för att också barn tas i förvar för att säkerställa avlägsnande ur landet.

Tagande i förvar av barn bör förbjudas eftersom staterna också förfogar över andra alternativ. Dessa alternativ bör också utvecklas i enlighet med barnens rättigheter och fördel. Propositionen beaktar och tryggar till exempel inte barnens rätt till skolgång.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner lagförslaget enligt betänkandet men 120 a och 120 b § med ändringar (**Reservationens ändringsförslag**) och

att riksdagen godkänner ett uttalande. (**Reservationens förslag till uttalande**)

Reservationens ändringsförslag

120 a §

Boendeskyldighet

Om de säkringsåtgärder som avses i 118—120 § inte är tillräckliga, får en utlänning som sökt internationellt skydd åläggas att bo på en angiven förläggning och att anmäla sig på förläggningen gång per dygn. På boendeskyldighetens längd och på rättsmedel tillämpas 127 § i denna lag om skyldighetens längd och bestämmelserna i 13 kap. i denna lag om rättsskydd.

Den myndighet som beslutat om säkringsåtgärden kan efter att ha hört förläggningens föreståndare bevilja en utlänning som ålagts att bo på förläggningen tillstånd att av motiverade personliga skäl tillfälligt låta bli att anmäla sig. (2 mom. som 3 mom. i FvUB)

(3 mom. som 4 mom. i FvUB)

På en person som hör till den personal på den av en offentlig aktör upprätthållna förläggningen som övervakar att boendeskyldigheten fullgörs tillämpas bestämmelserna om straffrättsligt tjänsteansvar. Bestämmelser om skadeståndsansvar finns i skadeståndslagen.

120 b §

Boendeskyldighet för barn

Om förutsättningarna för tagande av barn i förvar enligt 122 § 1 mom. föreligger, kan ett sådant barn utan vårdnadshavare som har fyllt 15 år och har sökt internationellt skydd, och som fått ett sådant beslut om avlägsnande ur landet som blivit verkställbart, i stället för att tas i förvar ålägg-

Betänkande FvUB 27/2016 rd
Reservation

gas att bo på en angiven förläggning och att anmäla sig på förläggningen **en gång** per dygn. På förläggningen och dess personal tillämpas 120 a § 3—4 mom.

Ett barn som ålagts boendeskyldighet för barn ska vistas på förläggningens område. Den myndighet som har beslutat om säkringsåtgärden kan efter att ha hört förläggningens föreståndare bevilja barnet tillstånd att av **motiverade** personliga skäl tillfälligt avlägsna sig från förläggningens område.

Barnet ska friges senast två veckor från det att boendeskyldigheten inträdde. Boendeskyldigheten för barn kan förlängas högst två veckor, om det är **absolut** nödvändigt för att trygga verkställigheten av avlägsnandet ur landet.

(4 och 5 mom. som i FvUB)

Reservationens förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen bereder en ändring av utlänningslagen för att förbjuda tagande av barn i förvar.

Helsingfors 9.12.2016

Matti Semi vänst
Olli-Poika Parviainen gröna
Anders Adlercreutz sv